

План за действие
за интегриране на ромската общност на
територията на община Лясковец
2015 – 2020 година

Приет с Решение № 570/17.02.2015 г. на Общински съвет - Лясковец

I. Въведение.

Настоящият план за действие на Община Лясковец за интегриране на ромската общност на територията на Общината за периода 2015- 2020 година задава основни принципи на цялостна общинска политика за равноправно интегриране на ромите в община Лясковец. Той е резултат от съвместните усилия и партньорството между общинска администрация, общинските институции, институциите в областта на социалните услуги, неправителствените организации и ромската общност. Той е в съответствие с изискванията на нормативните актове, регламентиращи предоставянето на различни видове услуги и финансирането им и се основава на приоритетите и насоките на държавната политика за повишаването на образователния, социално-икономическия, здравния и жилищния статус на ромите до нивата на статуса на мнозинството от българските граждани.

Планът за действие е в съзвучие с Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012 – 2020 година и Областната стратегия за интегриране на ромите на територията на област Велико Търново.

Допълва Плана за развитие на община Лясковец за периода 2007 – 2013 година и Общинската програма за интеграция на ромите в Община Лясковец за периода 2010 – 2015 година.

Изпълнението му е насочено към:

- Повишаване на статуса на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация;
- Мотивиране и стимулиране на хората в риск да се справят с проблемите си;
- Включване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация във всички форми на обществения, икономическия и културния живот на Общината;
- Активизиране на гражданското общество за толерантност и съпричастно към маргинализираните групи

В разработването на плана за действие на Община Лясковец за интегриране на ромската общност на територията на Общината за периода 2015 - 2020 година, информация предоставиха и активно участие взеха представители на:

- Община Лясковец;
- Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН);
- Център за социална рехабилитация и интеграция (ЦСРИ);
- Дирекция „Социално подпомагане“ гр. Горна Оряховица;
- Дирекция „Бюро по труда“ гр. Горна Оряховица;
- Регионална здравна инспекция – гр. Велико Търново;
- СОУ „М.Райкович“ – гр. Лясковец;
- НУ „Никола Козлев“ – гр. Лясковец;
- НУ „Цани Гинчев“ – гр. Лясковец;
- ОУ „П.Р.Славейков“ с. Джулюница;

- Представители на ромската общност;
- НЧ „Напредък – 1870” Лясковец;
- НЧ „Пробуждане – 1896” Джулюница;
- НЧ „П.Р.Славейков – 1903” Добри дял;
- НЧ „Развитие – 1894” Драгижево;
- НЧ „Земеделец – 1899” Козаревец;
- НЧ „Развитие – 1902” Мерданя;
- Сдружение „Бъдеще за нас” гр. Лясковец;
- Сдружение „Партньори за Лясковец” гр. Лясковец;
- Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе” гр. Велико Търново.

II. Анализ на ситуацията в общината.

1. Обща характеристика на Община Лясковец

Община Лясковец е разположена в подножието на Стара планина. На юг и запад е обградена от Арбанашкото плато и Чуката, а на север и изток е открита към долината на река Янтра и Дунавската равнина.

Община Лясковец граничи с общините: Горна Оряховица, Стражица, Златарица и Велико Търново.

Общата площ на Общината възлиза на 177 373 дка. В границите ѝ влизат: гр. Лясковец – общински център и 5 съставни населени места: с. Джулюница, с. Добри дял, с. Драгижево, с. Козаревец и с. Мерданя.

2. Демографска характеристика на Община Лясковец

Населението на Община Лясковец по настоящ адрес към 14.07.2014 г. е 13 758 души, в това число по пол: 6 577 мъже и 7 181 жени.

Разпределението на населението по населени места на Общината е както следва:

гр. Лясковец – 8 631 души, в това число по пол: 4 113 мъже и 4 518 жени, с. Джулюница – 1 797 души, в това число по пол: 843 мъже и 954 жени, с. Добри дял – 1 121 души, в това число по пол: 543 мъже и 578 жени, с. Драгижево – 774 души, в това число по пол: 386 мъже и 388 жени, с. Козаревец – 887 души, в това число по пол: 442 мъже и 445 жени и с. Мерданя – 548 души, в това число по пол: 250 мъже и 298 жени.

Справката е предоставена от Главна дирекция „ГРАО”.

Данни за разпределение на населението по възраст в Общината за периода 2009 – 2011г.

	2009 г.			2010 г.			2011 г.		
	под трудоспособна възраст	в трудоспособна възраст	над трудоспособна възраст	под трудоспособна възраст	в трудоспособна възраст	над трудоспособна възраст	под трудоспособна възраст	в трудоспособна възраст	над трудоспособна възраст
Община Лясковец	1 689	8 278	3 710	1 654	8 060	3 744	1 656	7 701	3 918

Естествен прираст в Общината за периода 2009 – 2011 г.

	2009 г.	2010 г.	2011 г.
Община Лясковец	общо	общо	общо
Раждаемост	107	110	95
Смъртност	249	247	243
Естествен прираст	-142	-137	-148

Данни брой население общо за Общината и по населени места според степен на образование към 01.02.2011 г.:

Населени места	Общо	Висше	Средно	Основно	Начално	Незавършено начално	Никога не посещавали училище
Община Лясковец	12 712	1 528	6 657	3 250	737	467	54
Лясковец	7 764	1165	4 366	1502	384	315	22
Джулюница	1 828	149	855	645	119	51	9
Добри дял	896	38	299	370	121	48	17
Драгижево	787	65	399	255	42	23	-
Козаревец	860	55	456	276	49	18	3
Мерданя	577	56	282	202	22	12	-

Данни брой лица общо за Общината и по населени места, самоопределили се към етническа група към 01.02.2011 г.

Населени места	Брой лица, отговорили на въпроса	Етническа група				
		българска	турска	ромска	друга	не се самоопределям
Община Лясковец	12 788	12 113	307	263	59	46
Лясковец	7 725	7 406	150	106	32	31
Джулюница	1 875	1 858	3	8	-	-
Добри дял	948	650	144	143	-	11
Драгижево	767	736	5	6	18	-
Козаревец	895	891	-	-	3	-
Мерданя	578	572	5	-	-	-

Както посочва Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите в национален мащаб „Продължава тенденцията част от хората, които околното население назовава като „роми“ или „цигани“ да се самоопределят като българи, турци, румънци и др., което произтича от правото на преброяваното лице само да определи етническата си принадлежност или да не посочи такава.“ Посочената тенденция е валидна и за Община Лясковец, поради което процентът на населението, определяни от другите граждани като „роми“ или „цигани“ е по-висок от този на самоопределилите се като такива. Настоящият План се отнася и до тези групи граждани на община Лясковец, както и до други уязвими групи, които имат аналогични проблеми.

Данни брой лица общо за Общината и по населени места, определящи като майчин език към 01.02.2011 г.

Населени места	Брой лица, отговорили на въпроса	Майчин език				
		български	турски	ромски	друг	не се самоопределям
Община Лясковец	12 755	12 064	315	251	76	49
Лясковец	7 700	7 377	150	95	44	34
Джулюница	1 874	1 856	3	8	7	-
Добри дял	947	645	150	141	-	11
Драгижево	761	731	4	6	17	3
Козаревец	893	885	-	-	4	-
Мерданя	580	570	-	-	4	-

Данните сочат трайна тенденция към намаляване на населението и отрицателния естествен прираст, както и неговото застаряване.

Данните са предоставени от Териториално статистическо бюро – гр. Велико Търново, по информация от Преброяване на населението и жилищния фонд към 1 февруари 2011 г.

3. Приоритетни области на действие.

Образование

Образователната структура на Община Лясковец включва 3 общински училища на територията на гр. Лясковец – едно средно-общообразователно „Максим Райкович“ и две начални: „Никола Козлев“ и „Цани Гинчев“ и в с. Джулюница – едно основно „Петко Рачев Славейков“ със статут на средишно.

В учебните заведения се обучават **811 ученика**, в това число от етнически произход: 116 роми; 18 турци; 3 други.

Данните са предоставени от учебните заведения на територията на община Лясковец към 31.12.2014 г.

На територията на Общината функционират: една Детска ясла в гр. Лясковец, която се посещава от 35 деца и седем целодневни детски градини, разпределени, както следва: три в гр. Лясковец и по една в селата: с. Джулюница; Добри дял; Козаревец и Драгижево. В момента се посещават от 386 деца, на които се осигурени необходимите условия за отглеждане и възпитание.

В СОУ „Максим Райкович“ гр. Лясковец се обучават **545 ученика**, в класове от I-ви до XII-ти клас. Брой ученици по етнически произход – 33 роми, 13 турци и 3 други, по данни предоставени от учебното заведение към учебната 2014-2015 г.

Отпаднали от образователния процес – 2-ма ученици от VIII клас.

Няма реинтегрирани отпаднали ученици.

Родителите на учениците от СОУ „Максим Райкович“ гр. Лясковец, редовно се отзовават за срещи – разговори за решаване на проблеми, свързани с отсъствията и учебната успеваемост на учениците. Родителите на учениците от ромски произход не се ангажират с подпомагане на учебната дейност, не присъстват редовно на родителски срещи, а някои изобщо не ги посещават. С родителите се провеждат и

индивидуални консултации. По Общинско кабелно радио гр. Лясковец се излъчват теми за родители два пъти месечно.

Извън - класни дейности: Фанфарен оркестър; Вокална група „Синигерчета“; Мажоретен състав; Театрален състав „Млади таланти“; Програма „Нашия град“; Програма „Ние – 1 клас“; Духовни практики / здравословно хранене и елементи на йога; Клуб „Hello“; сайт СОУ „М. Райкович“; клуб „Родолюбие“; Клуб „Празнична система на българите“; Клуб „Млади таланти“ .

10 деца от ромски произход се включват в извън-класните дейности, които се реализират в училището.

Ученици от СОУ „Максим Райкович“ са участвали в състезания през учебната 2013/2014г., както следва:

- ❖ Международен детски фестивал „Млади таланти“ – 8 участници в общински кръг;
- ❖ Национално финално състезание СБНУ за ученици I – IV клас – 2 участници класирани за национален кръг и 2 участници класирани от I до III място на национален кръг;
- ❖ Състезание за ученици I до VII клас „Таралежи“ – 80 участници в общински кръг;
- ❖ Национално ученическо състезание „Защита от бедствия, аварии и катастрофи“ – 4 участници класирани за областен кръг;
- ❖ Национална изложба - конкурс за детска рисунка „Детство мое – реално и вълшебно“ 20 участника класирани за национален кръг;
- ❖ Национални конкурси за литературно творчество и изобразително изкуство „Вълшебният свят на Ангел Каралийчев“ - 12 участници класирани за национален кръг и 1 участник класирани от I до III място на национален кръг;
- ❖ Национален конкурс за стихотворение и есе „Живеем в земята на Ботев“ - 7 участници класирани за национален кръг;
- ❖ Математическо състезание „Европейско кенгуру“ - 1 участник класиран за национален кръг;
- ❖ Коледно математическо състезание – 36 участници класирани за национален кръг;
- ❖ Великденско математическо състезание – 29 участници класирани за национален кръг;
- ❖ Зимни състезания по информатика – 3 участници класирани за национален кръг;
- ❖ Национално състезание музикална игра „Ключът на музиката“ – 16 участници в общински кръг, 6 участници класирани за областен кръг и 1 участник класиран за национален кръг.

Отбори: 1 по баскетбол и 1 по волейбол (юноши VIII-X клас) от училището са участвали на общински етап и на областен етап.

Няма деца от ромски произход, които да са участвали в извън – училищни изяви – на местно, общинско и национално ниво.

Четирима учители от учебното заведение са преминали обучение за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти за работа в интеркултурна среда.

В СОУ „Максим Райкович“ гр. Лясковец се реализира - ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.06 „Подобряване на качеството на образование в средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес“. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на

човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Период на реализация: 01.01.2012г. – 30.06.2015 г.

Дейности: осигуряване и провеждане на целодневна организация на учебния процес за учениците от I до VIII клас от средищните училища в страната; обучение на учители и служители в средищните училища за прилагане на новия модел „целодневна организация на учебния процес”, осигуряване на средства за целодневно обучение на учениците от средищните училища (в т.ч. ученици от етнически малцинствени групи).

Брой ученици – 288.

Училищно настоятелство в СОУ „Максим Райкович” гр. Лясковец няма.

В НУ „Никола Козлев” гр. Лясковец се обучават **63 ученика**, в класове от I-ви до IV-ти клас. Брой ученици от етнически произход – 15 роми, 3 турци, по данни предоставени от учебното заведение към учебната 2014/2015 г.

Няма ученици, отпаднали от образователния процес.

Няма реинтегрирани отпаднали ученици.

Класните ръководители провеждат индивидуални срещи с родители от ромски произход.

Извън – класни дейности: клуб „Йога”; клуб „Приказен свят”; клуб „Откриватели” и клуб „Млад еколог”.

14 деца от ромски произход се включват в извън – класни дейности, които се реализират в училището.

Ученици от НУ „Никола Козлев” са участвали в извънучилищни изяви, както следва:

- ❖ JAM world Record;
- ❖ Международен конкурс за плакат;
- ❖ Благотворителна кампания „Подари коледа на приятел” на сдружение „Различни, но равни” гр. Пловдив;
- ❖ Национален конкурс „Пижо и Пенда” гр. Перник;
- ❖ Театър на английски език – гр. Велико Търново;
- ❖ Творческа работилница „Бяло, зелено, червено” НЧ „Напредък – 1870” гр. Лясковец;
- ❖ Балкански рекорд „Най – много хора, правещи мартеници за 5 минути” гр. София;
- ❖ Национален панаир на проектите Димитровград – златен медал за проекта „Да чуем тишината”;
- ❖ Международен конкурс за рисунка „Тъпан бие, хоро се вие” гр. Монтана;
- ❖ Математическо състезание „Европейско кенгуру”;
- ❖ Европейски ден на солидарност между поколенията – инициран от фондация „Лале” гр. София;
- ❖ Публични прояви по проект „Успех”.

10 деца от ромски произход са участвали в извън – училищни изяви.

Двама учители от учебното заведение са преминали обучение за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда.

В НУ „Никола Козлев“ гр. Лясковец се реализира проект „УСПЕХ“ – Да направим училището привлекателно за младите хора, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Период на реализация: до 30.04.2015 г.

Дейности: организиране в клубове и провеждане на ИИД за развитие на уменията на учениците в областта на природо-математическите и хуманитарни науки и на здравословен начин на живот.

Брой участници: 56 ученици, в т.ч. 14 от ромски произход. Включени родители – няма.

Училищно настоятелство в НУ „Никола Козлев“ гр. Лясковец няма.

В НУ „Цани Гинчев“ гр. Лясковец се обучават 72 ученика, в класове от I-ви до IV-ти клас. По данни, предоставени от учебното заведение 15 ученика от ромски произход; 2 от турски произход.

Няма ученици, отпаднали от образователния процес.

Няма реинтегрирани отпаднали ученици.

Педагогическият персонал провежда родителски срещи и индивидуални консултации с родителите на учениците, посещаващи учебното заведение.

Извън – класни дейности: гимнастически клуб „ЮНАК“; клуб „Magic English“; вокална група „Пеещи усмивки“; танцов клуб „Буровче“; клуб по таекондо „ХЕМУС“; клуб по предприемачество „Искам да успея“; ателие по приложни изкуства „Работилничка за чудеса“; група „Занимателен английски език“.

15 деца от ромски произход се включват в извън – класни дейности, които се реализират в училището.

Ученици от НУ „Цани Гинчев“ гр. Лясковец са участвали в извънучилищни изяви, както следва:

- ❖ Изложба по проект „УСПЕХ“ на областно ниво;
- ❖ Турнир по народна топка на общинско ниво;
- ❖ НДОС „ЮНАЧЕ“ ;
- ❖ Международен математически турнир „Математика без граници“;
- ❖ Национално състезание „История на България“;
- ❖ „Ключът на музиката“ – общински кръг;
- ❖ Spelling Bee – общински кръг;

20 деца от ромски произход са участвали в извън – училищни изяви.

Специалисти от педагогическия персонал не са участвали в обученията за работа в мултикултурна среда.

В НУ „Цани Гинчев“ гр. Лясковец са реализирани и се реализират проекти, както следва:

🚩 **Проект „УСПЕХ“**. Финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. **Период на реализация:** 2011 – 2015 г. **Основни дейности** – организиране на извънкласни занимания с ученици. **Целева група:** ученици, в т.ч. и от ромски произход;

🚩 **Проект „Ръка за ръка – към по-чиста и привлекателна околна среда“**. Сдружение „Бъдеще за нас“ гр. Лясковец по спечелен проект за подкрепа на НПО в България“. **Период на реализация:** 2014 г. **Основни дейности:**

почистване, облагородяване, залесяване и поддържане на участъци в района на училището. **Целева група:** ученици и родители, в т.ч и от ромски произход.

✚ **Проект по Национална програма „С грижа за всеки ученик”** – модул 3 – „Подпомагане обучението на изоставачи ученици в начален етап”. Финансиран от МОН. **Период на реализация:** 2013 – 2014 учебна година. **Основни дейности:** образователни. **Целева група:** ученици, в т. ч. и от ромски произход;

✚ **Проект „Училище за толерантност”**. Сдружение „Партньори за Лясковец”, чрез програма за подкрепа на НПО в България. **Период на реализация:** 2014 – 2015 учебна година. **Основни дейности:** Формиране на целеви групи. Провеждане на тренинги, групови обучения на учители и родители, провеждане на индивидуални консултации. **Целева група:** ученици и родители, в т.ч и от ромски произход.

В учебното заведение има регистрирано Училищно настоятелство, но в него не членуват родители на ученици от ромски произход.

В ОУ „П.Р.Славейков” с. Джулюница се обучават **131 ученика**, в класове от I-ви до VIII-ми клас, в това число 53 ученика чиито майчин език не е български, по данни от учебното заведение към 31.12.2014 г.

Няма ученици, отпаднали от образователния процес.

За учебната 2014/2015 г. са записани 3-ма ученика, прекъснали обучението си поради заминаване в чужбина и завърнали се отново в България.

Педагогическият персонал провежда родителски срещи и индивидуални консултации с родителите на учениците, посещаващи учебното заведение. През учебната 2013/2014 учебна година съвместно с община Лясковец е реализиран проект „Родителска академия – Заедно ще успеем”, финансиран от Център за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ) , в който са участвали 40 родители от различен етнически произход. Работата с родителите е била концентрирана в 3 направления: **Образователно** – за разширяване на познанията на родителите по актуални за тях въпроси, свързани с отглеждането, възпитанието и психо-физическото развитие на децата през различните възрасти, както и мултикултурно образование за произхода и историята на различните етноси в България. **Социално** – за развитие на социалните и езиковите компетенции на родители и деца от различен етнически произход, възраст, социален статус, както и за придобиване на уменията за работа в екип, чрез интерактивни методи, атрактивни развиващи и опознавателни игри и състезания. **Екология – туризъм** – сесии на открито сред природата: бяло; зелено и синьо училище - за повишаване на знанията от областта на природознанието, географията, както и създаване на практически умения за оцеляване в природата.

Извън – класни дейности: клуб „Заедно – фолклор на етносите” – три групи; танцова формация „Хорце” – три групи.

53 деца от ромски произход се включват в извън – класни дейности, които се реализират в училището.

Учениците от учебното заведение са участвали в извънучилищни изяви, като:

- ❖ Конкурси по изобразително изкуство – 37 ученика;
- ❖ Спортни състезания – на общинско ниво Турнир по народна топка; футбол на малки вратички;
- ❖ Фестивал „Отворено сърце” гр. Велико Търново.

40 деца от ромски произход са участвали в извън – училищни изяви.

Учителите са преминали няколко курса на обучение за работа в мултикултурна среда през последните 2 календарни години.

Училището има приета Програма за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, приета с решение от Педагогическия съвет от 26.11.2010 година.

В ОУ „Петко Рачев Славейков“ са реализирани и се реализират проекти, както следва:

- **Проект „Родителска академия – Заедно ще успеем“.** Финансиран от ЦОИДУЕМ. **Период на реализация:** 01.10.2013 – 31.07.2014 г. **Основни дейности:** работа с родители и деца - индивидуални срещи само с родители; индивидуални занимания само с ученици; съвместни дейности с родители и ученици; кампании и проучвания сред общността; пътуващи изложби; сесии на открито: бяло училище; зелено училище и синьо училище. **Целева група:** 43 деца, в т.ч. 20 от ромски произход и 43 родители, в т.ч. 20 родители от ромски произход.
- **Проект „Повишаване на екологичната култура на учениците от ОУ „П.Р.Славейков“ с. Джулюница чрез създаване на училищен еко-кът“.** Финансиран от ПУДООС. **Период на реализация:** м.ІV – м. ХІ. 2014 г. **Основни дейности:** облагородяване микроструктурата на училищния двор, създаване на училищен еко-център; на мултимедийна лаборатория за събиране на база данни за местния хабитат. **Целева група:** 139 ученика на възраст от 6 до 15 години, в т.ч. 58 от ромски или друг етнически произход и 20 родители, в т.ч. от ромски произход.
- **Проект „Всеки ученик може да бъде отличник“.** Финансиран от Тръст за социални алтернативи към Фондация „Америка за България“. **Период на реализация:** м. ХІ. 2013 г. – м. VI. 2015 г. **Основни дейности:** изучаване на ромски фолклор; създаване на ученически парламент и родителски клуб; активна работа по превенция от отпадане на ромските деца от училище. **Целева група:** 43 ученика, в т.ч. 30 от ромски произход и 20 родители, в т.ч. 15 от ромски произход.
- **Проект „Изкуството – мост за съхранение на традициите от минало към настояще“.** Финансиран от Местна инициативна група „Лясковец – Стражица“. **Основни дейности:** създаване на група за събиране на автентичен фолклор от местния край и артистична група за драматизации и театрални постановки. **Целева група:** 30 ученика, в т.ч. 15 от ромски произход.
- **Проект „Създаване на мултимедийна лаборатория за събиране на база данни за местния хабитат“.** Финансиран от Финансов механизъм на ЕИП за подкрепа на НПО. **Период на реализация:** м. ХІ. 2014 г. – м. VII. 2015 г. **Основни дейности:** изследване на местообитанията на животни и растения в зоната, защитена от Натура 2000 и създаване на база данни за тях. **Целева група:** преки участници 15 ученика, в т.ч. 5 от ромски произход, непреки всички ученици на ОУ „П.Р.Славейков“.

В ОУ „Петко Рачев Славейков“ с. Джулюница има регистрирано училищно настоятелство. В него членуват 25 лица, в т.ч. 10 от ромски произход. В състава на Съвета на настоятелите един е от ромски произход.

Материално – техническата база на целодневните детски градини и общинските училища е достатъчна. Извършена е модернизация и са подобрени детските

заведения на територията на гр. Лясковец по проект „Модернизация и внедряване на мерки за енергийна ефективност“, финансиран от Международен фонд „Козлодуй“, администриран от Европейската банка за възстановяване и развитие и на началните училища в гр. Лясковец и детската ясла в гр. Лясковец по проект «Подобряване на енергийната ефективност в общинска образователна инфраструктура в Н У „Цани Гинчев“; НУ „Никола Козлев“ и детска ясла „Мир“ гр. Лясковец. Сградите на ОУ „П.Р. Славейков“ с. Джулюница и на ЦДГ „Щастливо детство“ с. Добри дял се нуждаят от подобрене и модернизация.

През последните години е налице тенденция за повишаване на мотивацията за участие в учебно-възпитателния процес на децата от ромски произход. В резултат на добрата индивидуална работа с родителите на деца и ученици, чийто майчин език не е български се повишава посещаемостта им в учебните заведения – детски градини и училища. Родителите и близките, които полагат грижи за отглеждането и възпитанието на деца, чийто родители живеят и работят в чужбина осъзнават необходимостта от обучение и образование.

Въпреки това все още са налице предизвикателства като:

- ранно напускане на училище: проблемът се задълбочава поради периодичната миграция на част от ромските семейства в чужбина ;
- непродължаване на голяма част от ромските девойки в гимназиална степен: проблемът е валиден с особена сила за ромите от Добри дял и тези от групата на калдарашите;
- нисък процент на ромите с висше образование;
- недостатъчно застъпване на форми на интеркултурно образование: понастоящем единствено в училището в с. Джулюница се изучава СИП „Фолклор на етносите“, като той дава много добри резултати. Необходимо е тази практика да бъде разширена и в други училища от общината;
- квалификация на педагогическите кадри за работа в мултикултурна среда.

Здравеопазване

Системата на здравното обслужване на населението в Община Лясковец е сравнително добре организирана, обезпечена материално и кадрово. На територията на общината функционира:

- Практики за първична медицинска помощ - шест индивидуални и две групови;
- Медико-диагностична лаборатория;
- Практики за първична стоматологична помощ - десет индивидуални практики;
- Медико-техническа лаборатория;
- Медицински център.

Всичките звена са оборудвани с необходимата медицинска апаратура. Предоставени са подходящи за дейността им сгради и помещения. Общопрактикуващите лекари, обслужващи населението в селата: Джулюница и Добри дял, обслужват нуждаещите се само по два часа дневно, което е крайно недостатъчно.

Наблюдава се тенденция за разкриване на повече от 1 адрес на практиките, единият е в населено място с голям брой население, в съседни общини, а другите в малките населени места на територията на община Лясковец. Това се отнася за

практиките и в 5-те населени места на територията на община Лясковец: с. Джулюница; с. Добри дял, с. Драгижево, с. Козаревец и с. Мерданя.

Спешната медицинска помощ се търси при невъзможност да бъде осъществен контакт с общопрактикуващия лекар.

Ученическото здравеопазване се осъществява от медицински персонал, назначен в училищата и детските учебни заведения. За осъществяване на дейността се използват оборудвани в учебните заведения медицински кабинети. Медицинските специалисти оказват първа долекарска помощ при спешни и неотложни състояния, организират и провеждат профилактични дейности за предотвратяване и ограничаване на рисковите фактори. Липсва организирана стоматологична профилактика на децата и учениците.

По данни на Регионална здравна инспекция – гр. Велико Търново медицинските специалисти от здравните кабинети в детските и учебни заведения на територията на община Лясковец обхватът с профилактични прегледи на децата и учениците (извършен от ОПЛ) през учебната 2013/2014 година е 100%. почти всички от обхванатите с профилактични прегледи деца и ученици (включително и тези от ромски произход) имат нормални антропометрични показатели (в т.ч. и разширена норма): за ръст – съответно 99,66% и 99,43%; за телесна маса – съответно 99,66% и 99,43%. Физическата дееспособност на децата и учениците (оценена по методика на МОН) е на много добро ниво (почти 100% от децата и учениците са покрили нормативите по съответните дисциплини).

През периода няма новооткрити заболявания сред обхванатите с профилактични прегледи деца (301). При учениците най – често срещаните заболявания сред новооткритите (23) са пневмонии и хроничен бронхит (6), затлъстяване (3), смущения в зрението, повишено кръвно налягане и хронични заболявания на тонзилите и аденоидни вегетации – по 2 ученика.

На диспансерно наблюдение са подложени 10 деца, половината от които са с астма (5 деца) и 131 ученици (с най – висок относителен дял са болестите на дихателната система и болестите на нервната система и сетивните органи).

През 2014 година на територията на община Лясковец не са функционирали мобилни кабинети за извършване на прегледи в населени места с компактно ромско население и здравни медиатори.

През 2014 година медицинските специалисти от здравните кабинети, в детските заведения на община Лясковец са провели: общо 182 обучения с обхват 5 951 деца и 3 състезания, в които са участвали 173 деца. Тематично дейностите са били фокусирани върху: превенция на поведенческите рискови за здравето фактори (тютюнопушене; нездравословно хранене; алкохол; ниска физическа активност и други); влияние на факторите на околната среда; профилактика на заразните и паразитни болести (остри респираторни заболявания и грип, стомашно – чревни инфекции, ехинококоза, острици, болести, предавани от кърлежи, скарлатина и други); безопасност на движението и оказване на първа долекарска помощ; лична хигиена; здрави зъби; дневен режим; гръбначни изкривявания; анатомия на половата система и други.

В учебните заведения на територията на община Лясковец от медицински специалисти от здравните кабинети са реализирани: 17 тренингови обучения (общ обхват 346 ученици), 448 беседи и видеолектории (общ обхват 10 914 ученици) и 5 кампании (общ обхват 1 202 ученици) със следната тематика: профилактика на хроничните неинфекциозни заболявания и превенция на рисковите фактори за тях,

профилактика на заразните заболявания, превенция на ХИВ/СПИН и други сексуално предавани инфекции, контрацепция, лична хигиена, алергии, гръбначни изкривявания, безопасност на движението, кръводаряване и други.

В рамките на областната кампания под наслов „Открий, лекувай, излекувай“ (организирана от РЗИ – Велико Търново и партньори в периода 20 март – 20 април 2014г.), посветена на Международния ден за борба с туберкулоза и профилактика на заболяването, от експерти на инспекцията е оказана методическа и консултативна помощ на педагози и медицински специалисти от детските градини и училища в община Лясковец за провеждане на здравно-образователни дейности по проблема (предоставени са свитък беседи и презентация за профилактика на туберкулозата). От медицинските специалисти и педагози в детските и учебните заведения са осъществени общо 45 обучения с деца, ученици, родители и персонал (с общ обхват 1 075 лица) по теми, свързани с профилактиката на заболяването.

По повод на Световния ден за борба срещу СПИН – 1-ви декември са организирани анти СПИН кампании в СОУ „М.Райкович“ – гр. Лясковец и Основно училище „П.Р.Славейков“ с. Джулюница, включващи състезателни игри с ученици, изработване на колажи и разпространение на червени лентички, презервативи и здравно - образователни материали. През месец август е проведена лятна антиСПИН кампания на открития басейн в гр. Лясковец под мотото „Животът е безценен! – превенция на ХИВ и СПИН и подкрепа на хората, живеещи с ХИВ“, в рамките на която са разпространени презервативи и информационни материали, и изследвани и консултирани за ХИВ 47 души (по желание).

От експерти на РЗИ – Велико Търново е оказана консултативна помощ на лицата, отговарящи за храненето на децата (директори и медицински специалисти) в 2 детски ясли (детска ясла „Мир“ гр. Лясковец и детска ясла в с. Джулюница) и 3 детски градини (ЦДГ „Радост“ и ЦДГ „Пчелица“ в гр. Лясковец и ЦДГ „Сладкопойна чучулига“ в с. Джулюница) по прилагане на разпоредбите на здравословно хранене на децата на възраст от 0 до 7 години в детските заведения.

Жилищни условия

На територията на Община Лясковец има обособени два квартала на уязвими етнически малцинства със структурна бедност – в промишлената зона на гр. Лясковец – база „Честово“ и в с. Добри дял.

База „Честово“ се намира в промишлената зона на гр. Лясковец, в западния край на терена са разположени общински жилища, в които са настанени и живеят 31 наемателя. Има водоснабдяване, електрифициране, но няма отводнителна канализация и обособени зелени площи. Имотите са в границите на урбанизираната територия на населено място и са частна общинска собственост.

В с. Добри дял – кварталът се намира в югозападния край на населеното място. Има водоснабдяване, електрифициране, осветление, но няма отводнителна канализация и обособени зелени площи. Имотите са в границите на урбанизираната територия на населеното място. Част от жилищата са с отстъпено право на строеж върху общинска земя.

Проведено е доброволно проучване сред живущите в обособените два квартала на уязвими етнически малцинства със структурна бедност – в промишлената зона на гр. Лясковец – база „Честово“ и в с. Добри дял. На лице са следните проблеми: липсва

канализация; улиците са неасфалтирани, а настилната на голяма част от останалите улици е в изключително тежко състояние; липсват детски площадки и зони за отдих.

Общински съвет Лясковец е приел Наредба за условията и реда за установяване на жилищните нужди, настаняване под наем и продажба на общински жилища. Съгласно Наредбата се извършва картотекиране на лица крайно нуждаещи се от жилища.

Към 31.12.2014 година жилищният фонд на Община Лясковец включва 53 броя апартаменти и 16 броя къщи, от които: - резервен фонд -1 брой и за настаняване на граждани – 52 апартаменти и 16 къщи. Жилищният фонд е стар и амортизиран.

В общинските жилища към 31.01.2015 година са настанени общо 67 семейства, в т. ч. 35 наемателя в гр. Лясковец, 31 наемателя в общинска база „Честово“ гр. Лясковец и 1 наемател в с. Добри дял.

Общината води активна политика, свързана с подобряване на битовите условия на живот в кварталите с компактно ромско население, чрез разработване на проекти и търсене на възможности за финансиране към Програмата за развитие на селските райони, Националната програма за подобряване на жилищните условия на ромите (управлявана от МРРБ) и оперативните програми, финансирани със средства на Европейския съюз.

Заетост

На територията на община Лясковец се намират няколко структурно – определящи промишлени предприятия, в които са концентрирани значителни производствени мощности и които осигуряват заетост на по-голяма част от трудоспособното население на общината. Развити са отрасли на промишлеността като машиностроене, металообработване, хранително-вкусова, текстилна промишленост. През периода 2013 – 2014 г. на територията на Общината са разкрити нови производства за сладкарски изделия; преработка на плодове и преработка на месо.

В областта на селското стопанство устойчиво се развиват земеделието и животновъдството. Основната цел на отрасъла е развитието на ефективно селско-стопанско производство чрез рационалното използване на природните, финансовите и трудовите ресурси.

Икономическата криза се отразява и на икономиката на община Лясковец, а това най-вече се отразява на лица от уязвимите групи. През последните години, е налице тенденция за запазване на ниско равнище на безработица спрямо икономически активното население и към момента е то е по-ниско от средното за страната.

показатели	община Лясковец	гр. Лясковец	с. Джулюница	с. Добри дял	с. Драгижево	с. Козаревец	с. Мерданя
брой безработни	432	232	79	65	19	23	14
роми	14	6	1	6	0	1	0
до 29 години	50	35	5	5	0	5	0
до 65 години	428	231	79	63	19	23	13
жени	206	116	48	38	7	11	6
мъже	226	116	31	27	12	12	8
с висше образование	51	40	5	2	2	1	1
със средно образование	210	137	36	9	9	10	9
с основно образование	85	28	22	17	6	8	4
с начално образование	25	8	2	14	0	1	0
без образование	61	19	14	23	2	3	0
Безработни, включени в програми за заетост през 2014 година	84	33	12	18	9	4	8
Безработни роми включени в програми за заетост през 2014 година	2	0	1	1	0	0	0

Данните са към 31.12.2014 г. Предоставени са от Дирекция „Бюро по труда“ гр. Горна Оряховица.

Основни изводи:

- ✓ Голям е броят на нерегистрираните безработни;

През 2014 година чрез участие по Национална програма „От социални помощи към осигуряване на заетост“, устроени на работа от Общината като работодател с посредничеството на Дирекция „Бюро по труда“ са били дълготрайно безработни лица, голяма част от тях са български граждани от ромски произход и живеещи в квартали с компактно ромско население.

Друга програма по която е работила Общината е „Регионална програма за заетост“ на Общината. Повишаване предлагането на работни места и заетостта в общината е основна цел на „Регионална програма за заетост“, тя е специфичен инструмент на политика на пазара на труда, посредством който се преодолява проблема безработица и при ромите. Едновременно с това се дава възможност за предприемане на действия водещи до преодоляване на негативните тенденции, свързани с последствията върху пазара на труда от икономическата криза.

По програма „Старт в кариерата“ на Министерството на труда и социалната политика през 2014 г. в община Лясковец през 2014 година са наети 3 лица, които са младежи до 29 години, притежаващи висше образование, регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“ гр. Горна Оряховица и не притежаващи трудов стаж по придобитата от висшето образование специалност.

Култура и медии

Културната и духовна дейност в Община Лясковец е съсредоточена в 6 действащи читалища, в във всяко населено място, в училищата и в детските градини. Като традиционно самоуправляващи се български културно просветни и образователни центрове читалищата обединяват творците и развиват любителското

художествено творчество. Това са танцови състави, театрални трупи; певчески фолклорни групи, групи за автентичен фолклор и стари градски песни и др. Читалищата, самостоятелно и съвместно с общинска администрация организират празниците на населените си места, участват в отбелязването на всички празници от Културният календар на Общината, отразяващи културното многообразие като: Петропавловски национален събор на народното творчество; Национален събор на овцевъдите в България; „Пъстра трапеза” в село Джулюница; Общински празник на песенното и творческо изкуство „Песен, хумор и забава в Добри дял”; Общински празник на песенното самодейно изкуство – село Драгижево; „Ден на кокошата чорба” в село Козаревец; Общински фестивал „Хайдушка песен” в село Мерданя.

Народните читалища на територията на община Лясковец:

Народно читалище „Напредък – 1870” Лясковец.

Действащи състави, групи, школи:

- ❖ Детски фолклорен състав „Дъга” – 24 деца на възраст от 6 до 10 години; етнически произход: 23 участника от български произход и 1 участник от ромски произход; основна дейност на състава е изучаване на български народни танци;
- ❖ Танцова школа „Ритъм” – участниците са разделени на три възрастови групи:
  - I-ва група – деца на възраст: от 4 до 6 години; 8 участника;
  - II-ра група – деца на възраст 7 години; 7 участника;
  - III-та група – деца от II-ри до IV-ти клас; 11 участника;
  - IV-та група – деца от IV-ти до VIII-ми клас – 11 момичета;
  - V-та група – деца IX-ти и X-ти клас – 7 момичета;

В танцовата школа няма участници от етнически произход. Основната дейност е изучаване на ритмика и пластика, основи на класическия танц, характерни и съвременни техники.

- ❖ Танцов състав „Лудо младо” - 50 участника, в две възрастови групи: деца над 10 години и възрастни – начинаещи и напреднали; етнически произход: 50 участника от български произход, няма участници от ромски произход. Основна дейност изучаване на български народни танци.
- ❖ Детска музикална школа:

- клас по пиано - 9 участника на възраст от 5 до 16 години; етнически произход: 9 участника от български произход, няма участници от ромски произход. Основната дейност е изучаване на солфеж и елементарна теория на музиката и допринася за обогатяване на музикалната култура на децата.

- клас по китара - 6 участника на възраст от 6 до 12 години; етнически произход: 6 участника от български произход, няма участници от ромски произход. Основната дейност е солфеж и елементарна теория на музиката и допринася за обогатяване на музикалната култура на децата.

- ❖ Детска вокална група „Звънчета” – 13 участника на възраст от 6 до 12 години; етнически произход: 13 участника от български произход, няма участници от ромски произход. Основната дейност е усвояване на вокална техника и разширяване на възможностите за творчество и музикално въображение на децата.
- ❖ Вокална формация "Мелъди" - 7 участника на възраст от 15 до 18 години; етнически произход: 7 участника от български произход, няма участници от

ромски произход. Основната дейност е развиване на талант и певчески способности на децата.

- ❖ Куклено театрално студио "Пинокио" - 6 участника на възраст от 7 до 11 години; етнически произход: 11 участника от български произход, няма участници от ромски произход. Основна дейност развиване на артистични умения на младите актьори-кукловоди и любов към театралното изкуство.
- ❖ Курс по английски език - 5 участника на възраст от 10 до 30 години; етнически произход: 5 участника от български произход, няма участници от ромски произход. Основна дейност – придобиване на основни знания по английски граматика и лексика, както и усъвършенстване на вече придобити знания от по-горни нива.
- ❖ Курс по йога - 7 участника – възрастни и учащи; етнически произход: 7 участника от български произход; , няма участници от ромски произход.

В **Народно читалище „Напредък – 1870” Лясковец** са реализирани и се реализират проекти, както следва:

- ✚ **Национална програма от социални помощи към осигуряване на заетост.** Финансиран Дирекция „Бюро по труда” гр. Горна Оряховица. **Период на реализация:** м. I. 2013 г. – м. I. 2014 г. **Основни дейности:** насърчаване на заетостта. Наети две лица, едното от етнически произход.
- ✚ **Програма за насърчаване на работодателите да разкриват работни места за стажуване за безработни лица до 29 годишна възраст** мярка по чл.41 от ЗНЗ. Финансирана от Дирекция „Бюро по труда” гр. Лясковец. **Период на реализация:** м. IV. 2013 г. – м. X. 2013 г. Наети две лица, едното от етнически произход.
- ✚ **Електронно читалище.** Финансиран ГСФИП към програма „Глобални библиотеки” – България”. **Период на реализация:** м. VI. 2013 г. – м. X. 2013 г. **Основни дейности:** разработване на уебсайт на читалището; въвеждане на нови е-услуги и изграждане на електронно съдържание „Местна култура”.
- ✚ **Проект „ Открита сцена на изкуствата – Лясковец 2013”** – текущ. Източник на финансиране – ДФЗ.

Народно читалище „Пробуждане – 1896” Джулюница.

Действащи групи:

- ❖ Кръжок „Творческа работилница” - брой участници – 14, възраст от 6г. до 13г. етнически произход – българи и роми. Основни дейности: овладяване на основни техники в областта на графиката и живописа, развиване на фина моторика и влагане на творческа мисъл.

Читалището реализира проект **„Създаване на етнографски арт център”**. Финансиран по програма за развитие на селските райони, чрез Местна инициативна група „Лясковец – Стражица”. **Период на реализация – до 30.V. 2015 г. Основни дейности:** съхраняване, възстановяване и обновяване на културното наследство. **Целева група:** деца от ЦДГ „Сладкопойна чучулига” , ученици от ОУ „П.Р.Славейков” и жители и гости на с. Джулюница. Етнически произход – българи и роми.

Народно читалище „П.Р.Славейков – 1903” Добри дял.

Действащи състави и групи:

- ❖ Певческа група „Еделвайс” с 14 самодейки на възраст от 50 до 80 години
- ❖ Самодейки – с индивидуални песенни изяви в прегледи и фестивали на възраст от 16 до 30 години
- ❖ Детска самодейна група за художествено слово – 20 деца, на възраст от 7 до 16 години, в това число и от ромски произход

Читалището е участвало като съпартньор с проекти по Регионална програма за развитие в община Лясковец, както следва:

- ✚ Регионална програма по заетост за срок от 6 месеца. Основни дейности: работа с деца по развиване на различни наклонности и интереси, в т.ч. и деца от ромски произход;
- ✚ Програма „Шанс за децата и семействата в риск” . назначен сътрудник за периода от м. V. – м. X. 2014 г. от Община Лясковец
- ✚ Проект за ушиване на народни носии на самодейките - певици. Източник на финансиране – Министерство на културата.

Народно читалище „Развитие – 1894” Драгижево.

Действащи състави и групи:

- ❖ Група за обработен фолклор – 18 жени, възраст от 40 до 70 години;
- ❖ Детски самодеен състав – 20 момчета и момичета, възраст от 6 до 15 години.

Народно читалище „Земеделец – 1899” Козаревец.

Действащи състави и групи:

- ❖ Театрална труппа – 20 човека, възраст от 18 до 65 години. Дейността на трупата е свързана с реализация на театрални постановки на територията на община Лясковец и участие в театрални прегледи на Национално ниво.
- ❖ Група за литературно слово и драматизации – 15 човека. Подготовка на четения, рецитали, концерти, етюди и драматизации на приказки на местно ниво.
- ❖ Певческа група за обработен фолклор – 18 човека. Дейността е свързана с участия във всички празници на територията на община Лясковец, п събития от местен характер. Надпявания на прегледи и събори от национален и международен мащаб.
- ❖ Коледарска група – 16 човека на средна възраст 20 години. Възстановка на обичая „Коледуване”.
- ❖ Кулинарна обредна група – 14 жени. Участия в национални и регионални кулинарни конкурси и празници.
- ❖ Творческа работилница „Направено от две ръце” . участват около 30 деца на възраст от 7 до 15 години. Работи през м. юли. Целта е да се провокира творческото мислене у децата и развие техните индивидуални творчески умения.

Читалището е част от програма „Ученически практики” като обучаваща организация от м. I. 2014 г. Целева група – ученици в горен курс. Обучение в рамките на 240 часа възпитаници на ПГЛПИ „Атанас Буров” гр. Горна Оряховица и ПГЕЕ „М. Ломоносов” гр. Горна Оряховица.

Народно читалище „Развитие – 1902” Мерданя.

Действащи състави и групи:

- ❖ женски народен хор – състав 15 души, възраст от 16 до 80 години;
- ❖ Детска фолклорна група – състав 11 деца, възраст от 10 до 17 години;
- ❖ Театрална група „Детелини” – състав 14 деца, възраст от 5 до 17 години;
- ❖ Група за възстановки и обичаи – състав 19 човека, възраст от 5 до 80 години;
- ❖ Клуб „Умни и сърчни” – състав 7 деца, възраст от 10 до 17 години.

Читалището е кандидатствало с проект по подхода ЛИДЕР на СМР на „МИГ – Лясковец – Стражица”. Наименование на проекта: „Да се поклоним през миналото, за да сме изправени в бъдещето” – одобрен за финансиране – текущ.

Сградите, в които развиват дейността си читалищата в гр. Лясковец, с. Джулюница, с. Добри дял, с. Драгижево и с. Мерданя се нуждаят текущи ремонти и модернизация.

Стимулирането на спортните прояви и мероприятия е приоритетна задача на ръководството на Община Лясковец. Ежегодно се разработва и приема Спортен календар. Под патронажа на Общината се организират и провеждат ежегодни спортни състезания и прояви. Всяко населено място разполага със спортна база, която да предлага условия за масов спорт. Базите са амортизирани и се нуждаят от основен ремонт и средства за поддръжка. В гр. Лясковец и населените места: село Джулюница; село Добри дял; село Козаревец и село Мерданя има регистрирани спортни клубове по футбол, които участват в А областна футболна група към Зонален съвет на БФС гр. Велико Търново, а спортния клуб по футбол от с. Мерданя участва в Б регионална футболна група към Зонален съвет на БФС гр. Велико Търново.

В общината масовият спорт е застъпен основно в училища и детски градини. Създадена е възможност за използване на откритата спортна база за масово спортуване, независимо, че на този етап не се използва напълно тази възможност от гражданите. С голямо желание и ентузиазъм учениците от четирите училища участват в общинския кръг на държавните ученически игри. Детските съоръжения и площадки се нуждаят от модернизация, за да отговарят на стандартите на национално и международно ниво.

4. Изводи:

Предоставената информация и направените констатации са предпоставка за редица изводи. Те отразяват не само актуалните проблеми на българските граждани от ромски произход и другите граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация, пред които е изправена Общината, но дават и насоки за бъдещи възможности.

Проблемите на национално ниво, които характеризират българските граждани от ромски произход и другите граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация са проблеми и за община Лясковец. Необходимо е дългосрочно планиране действията на местната власт, което да съчетава държавната политика, международните и национални програми, ресурсите на Общината и на гражданското общество за включване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация във всички форми на обществения, икономическия и културния живот на Общината.

През 2010 година бе разработена и приета Общинска програма за интеграция на ромите в община Лясковец за периода 2010 – 2015 година. Стратегическите цели на програмата са повишаване на статуса на ромите до нивата на статуса на мнозинството от гражданите в община Лясковец и включване на ромите във всички форми на обществения, икономическия и културния живот на Общината.

На територията на община Лясковец има регистрирана Местна инициативна група с приета Стратегия за местно развитие, която да допринесе за устойчивото развитие и повишаване на качеството на живот на територията на МИГ Лясковец – Стражица чрез използване на подхода ЛИДЕР за разнообразяване на икономическите дейности, опазване на природата и селското наследство и развитие на висококачествени услуги, отговарящи на нуждите и очакванията на местните хора. Цели, заложи в Стратегията:

- Подобряване на качеството на живот в територията, чрез разнообразяване на възможностите за заетост, повишаване на качеството на услугите за населението и укрепване културните традиции на местната общност;
- Засилване конкурентноспособността на земеделските стопанства и преработените в тях продукти, за по-добра пазарна реализация;
- Подобряване капацитета на местната общност за управление развитието на територията, чрез ЛИДЕР подхода.

На територията на община Лясковец – функционира **Център за социална рехабилитация и интеграция**. По данни предоставени от Центъра към 31 декември 2014 година са сключени 26 договора за ползване на социалната услуга „Център за социална рехабилитация и интеграция“. Всички ползватели на услугата са деца, насочени от отдел „Закрила на детето“ при Дирекция „Социално подпомагане“ гр. Лясковец. Основно дейността на социалната услуга се изразява в осъществяването на мобилна работа в Начално училище „Цани Гинчев“ гр. Лясковец; Начално училище „Никола Козлев“ гр. Лясковец и Основно училище „П. Р. Славейков“ с. Джулюница. Проведени са разговори с близките на децата и лицата по отношение дейността, начина и условията за ползване на социалната услуга. Изготвени са индивидуални планове според нуждите и способностите на всяко лице. **Педагогическа подкрепа** под формата на различни образователни и занимателни игри с цел подобряване на комуникативността у децата и създаване на мотивация за училищна успеваемост и научаване на нови поведенчески модели. Домашни посещения и работа и с членовете на семействата на децата. **Психологическа подкрепа** под формата на индивидуални срещи с ползвателите на услугата и техните близки, с цел извършване на психологическа оценка на поведението, както и подкрепа и консултиране за понижаване на негативни реакции, укрепване на междуличностните връзки в семейството. Рехабилитационни дейности за повишаване на отговорността на потребителите и техните близки към опазване на собственото здраве, поддържане на добри хигиенни и здравни навици, познания за здравословен начин на живот. **Социалната работа** поставя акцент върху обсъждането и решаването на трудни индивидуални ситуации, стимулиране и развитие на уменията за междуличностно общуване и отношения.

Изнесени беседи на здравни теми: „Значението на личната хигиена“, „Простудни заболявания и как да се справим с тях“; „Поддържане на добра устна хигиена“, „Поддържане на добри хигиенни навици“, „Подробно за кърлежите –

видове, симптоми при ухапване, инфекциозни заболявания, причинени от кърлежи”, „Болести, пренасяни от бълхи”, „Въшки – определение, видове, лечение”, „Физически промени, настъпващи при момичета и момчета”, „Болести, предавани по полов път”, „Вредата от тютюнопушене, алкохол и наркотични вещества”, „Сексуално образование”.

Повечето клиенти на социалната услуга и техните близки са с нисък социално – образователен статус и образованието не е приоритет. Поради това се изисква от специалистите многократно да провеждат беседи, съобразени с индивидуалните потребности и способности, домашни посещения. Децата проявяват активност, търсят специалистите. Работата с децата и техните семейства изисква време и усилия за постигане на ефективни резултати.

Към Домашен социален патронаж е разкрита Обществена трапезария, която предоставя топла храна на лица и семейства в риск от град Лясковец, част от който са от ромски произход. Финансира се Социален фонд към Агенция за социално подпомагане при МТСП и от собствени средства на община Лясковец.

В МКБППМН гр. Лясковец през 2014 година са проведени 16 възпитателни дела, на които са наложени възпитателни мерки на 27 подрастващи.

Към 31.12.2012г. в Детска педагогическа стая при РПУ гр. Горна Оряховица се водят на отчет 13 деца.

Проведени беседи и мероприятия на територията на Общината, съвместно с инспектор Детска педагогическа стая към МВР гр. Горна Оряховица: „Не на наркотиците” и „Как да се предпазим от опасностите в интернет пространството” в СОУ „Максим Райкович” гр. Лясковец. Проведени беседи на тема: „Какво е агресията и как да я преодоляваме” в Начално училище „Никола Козлев” гр. Лясковец, Начално училище „Цани Гинчев” и в СОУ „Максим Райкович” гр. Лясковец.

Представители на РПУ гр. Горна Оряховица във връзка с реализацията на проект „Полицията в близост до обществото” се провели беседи на територията на община Лясковец на теми: „Безопасност”; „Агресията и последиците от нея” и във връзка с прилагане на Закона за движение по пътищата”.

Информацията е предоставена от Секретаря на МКБППМН гр. Лясковец.

По данни на Дирекция „Социално подпомагане” гр. Горна Оряховица, подпомогнатите лица и семейства през 2014г. получавали месечна помощ по чл. 9 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане за община Лясковец е 65. От ромски произход 6 от гр. Лясковец; 17 от село Добри дял и 8 от село Джулюница.

Предприета мярка за закрила на дете съгласно Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето за община Лясковец, както следва:

Общо за Общината: 61, в т.ч. по населени места: гр. Лясковец – 27, в т.ч. от ромски произход 18; с. Джулюница – 16, в т.ч. от ромски произход 6; с. Добри дял – 9, в т.ч. от ромски произход 5; с. Мерданя – 4; с. Козаревец - 2 и с. Драгижево – 3, в т.ч. от ромски произход 1.

На територията на община Лясковец и неправителствени организации реализират проекти, насочени към гражданите на територията на Общината, в това число и към лицата в уязвимо социално положение с цел мотивирането и стимулирането им да се справят с проблемите си.

На територията на община Лясковец много активна дейност развива – **Сдружение в обществена полза „Бъдеще за нас“**. Сдружението реализира проекти насочени към развитието на обществото, работи с целеви групи – деца и възрастни, в това число и от ромски произход.

Проект „Почистване и възстановяване на пасище в село Добри дял с доброволен труд и създаване на работещ механизъм за реализация на граждански инициативи с подкрепата на кметската и общинска власти“ в процес на реализация. Финансиран от Фондация „ЕкоОбщност“ по програма „Градски предизвикателства“. Проектът се реализира в район на села Добри дял, с преобладаващо ромско население. По време на реализация на проекта са проведени обучение за постигане на мотивация за участие в почистване и възстановяване на селското пасище, възстановяване и мониторинг.

Проект „Креативност, творчество, игра“. Финансиран от Фондация „Работилница за граждански инициативи“ чрез фонд „Дарителски кръг – Развитие“. Основна цел на проекта – повишаване на уменията на децата да четат книги, включени в списъците с литература за задължителна подготовка. В целевите групи по проекта са участвали деца от различни етноси. Децата, чийто майчин език е ромски са придобили увереност за използване на езика. Реализацията на проекта подпомага развиването на четивната техника, обогатяване на речника, преодоляване на етническите различия под ръководството на педагог.

Проект „Повишаване финансовата устойчивост и изграждане капацитет на НПО, чрез създаване на механизъм за реализация на инициативи на местно ниво в партньорство с местната власт“. Проектът се реализира с финансовата подкрепа на Програма за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Целите на проекта са: подобряване на финансовата и организационна устойчивост на неправителствените организации и насърчаване на партньорството между местната власт и гражданското общество и създаване на механизъм за реализиране на инициативи на местно ниво. Основни акценти: изграждане на капацитет на НПО; доброволчество и създаване на партньорство. Целеви групи – доброволци, НПО; малцинства; младежи и служители в публичната администрация.

Сдружение „Партньори за Лясковец“ е регистрирано по Закона за юридически лица с нестопанска цел в обществена полза. Някои от целите на сдружението са: развитие на иновативни социални услуги в подкрепа на родителите и за развитие на децата; развитие на нови услуги, които да доведат до по-високо качество на живот на рисковите групи.

Проекти, реализирани от сдружението:

„Училище за толерантност“. Източник на финансиране: Програма за подкрепа на НПО в България по финансовия механизъм на ЕИП 2009-2014. В рамките на проекта се предвижда организирането на групи за ученици по проблемите за толерантността. Наетите за целите на проекта психолог и педагог ще формират групи с деца на отделни възрасти и от отделни учебни заведения. При работата с децата в тези групи те ще развият чувствителност към онези думи и действия, които са носители на омразата и ще бъдат тренирани да ги избягват и да демонстрират толерантно поведение. За изпълнението на тази дейност ще се използват методите на интерактивната работа (ролеви игри, визуализация, мозъчна атака, аудио-визуални

методи, работа по двойки и в малки групи, творчески дейности, игра, форум-театър и др.). Предвижда се да бъдат провеждани групови обучения на учители от всички заведения намиращи се в гр. Лясковец, на които ще се споделя опит и ще се получава професионална подкрепа при работа с деца, които имат трудности при адаптацията, общуването и образованието или проявяват агресивно поведение. При необходимост по всички въпроси, засягащи живота на децата в семейството и училището ще бъдат давани индивидуални консултации с психолога и/или педагога. Наетите специалисти (психолог и педагог) ще провеждат групово обучение на родители, с цел повишаване на уменията им за позитивно родителство, разпознаване на агресивните прояви или белезите на децата, които стават жертви на вербална или не вербална агресия, усвояване на модели на реакция при проблемно поведение.

„Изграждане на информационен център за мобилни услуги и съвети за гражданите и бизнеса в Община Лясковец“. Източник на финансиране: Министерство на земеделието и храните (МИГ Лясковец – Стражица; по мярка 321 – основни услуги за населението и икономиката в селските райони). Идеята на проекта е да бъдат максимално облекчени жителите на територията на Община Лясковец като се следва модела, че не човека трябва да търси услугата, а услугата да е максимално близо и максимално достъпна за него. Проектът ще подпомогне: самотно живеещи хора, хора с увреждания, представители на етническите малцинства и др. Подобряването на достъпа и обхвата до качествени административни услуги и съвети, неминуемо ще доведе до усъвършенстване на съществуващите и включване на нови услуги за населението в отдалечените и малки населени места на Община Лясковец.

Изграждането на интернет връзката и свободен достъп до интернет на обществени места в малките населени места е насочена към всички живущи в с. Драгижево, с. Джулюница, с. Добри Дял, с. Мерданя и с. Козаревец, ще отговори на изпитващите нужди.

„Опазване културното наследство на община Лясковец, чрез провеждане Седмица на местното кулинарното разнообразие“. Източник на финансиране: Министерство на земеделието и храните (МИГ Лясковец – Стражица; по мярка 323 Б „Опазване и възстановяване на културното наследство“). Обща цел на проекта е създаване на условия и предпоставки за опазване и подобряване на селското наследство в община Лясковец, чрез опазване, възстановяване и популяризиране на кулинарното и културното наследство на територията на общината. Конкретни цели: Укрепване на селската общност на територията на община Лясковец, чрез споделяне на местните знания и умения в общ проект за възстановяване и опазване на кулинарното културното наследство и активно участие на местното население.

Подобряване на условията за опазване на местното кулинарно и културно наследство на територията на община Лясковец и утвърждаване на чувството за принадлежност на общността към територията. Да се осигури съвременна форма и начин за популяризиране на живото нематериално културно наследство чрез приемственост на младото поколение (деца и младежи) и наследството, оставено от техните предци. Развиване на творчески умения у децата, чрез участие в седмицата на местната кулинария.

Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“ гр. Велико Търново (ЦМЕДТ) реализира дейности на територията на община Лясковец, като:

Проект „Общностен мониторинг на здравните услуги“. Целта на проекта е да се въведе общностен мониторинг на здравните услуги в малцинствени етнически общности в България, за да се засили застъпничеството „отдолу-нагоре“, което ще даде възможност на местните общности да участват в политиката и процесите на управление на местно ниво, подобряване на здравните услуги и подобряване на здравния статус на ромите и другите етнически групи в дългосрочен план.

Програма за намаляване на отпадането на ромски деца от училище „Всеки ученик може да бъде отличник“. Програмата от началото на учебната 2013/2014 година се реализира в ОУ „П.Р.Славейков“ с. Джулюница. Проектът е двугодишна програма, подкрепа от Тръст за социална алтернатива (ТСА). Проектът е насочен към постигане на основни цели като: превенция на отпадането от училище на ромските деца в задължителна за обучение възраст; към разрешаване на проблема с големия брой отсъствия, ниския успех в училище, относително малкия процент роми, продължаващи своето образование в средни училища и завършващи средно образование, неучастието на ромски родители в училищния живот и в училищните структури на управление. Работа: с ученици; с родители и с учители.

Проект „ЕДУРОМ“ – насърчаване на достъпа на ромите до програми „Учене през целия живот“. Основна цел на проекта е да се насърчи придобиването на ключови компетентности в ромската общност и да се разшири достъпа до учене през целия живот и професионално образование с цел подобряване на тяхната социална и трудова интеграция. В ОУ „П.Р.Славейков“ с. Джулюница ще се създаде курс за възрастни.

Проект „Готови за училище“. Реализира се в ЦДГ „Щастливо детство“ с. Добри дял. Обхваща 25 деца. По проекта се покрива месечна такса за детска градина, такса за медицински изследвания, необходими за децата, за записване в детска градина, предоставя се ваучер за 20 лева, помагала и срещи с родители. Възложител на проекта е фондация „Тръст за социална алтернатива“ (ТСА), с подкрепата на фондация „Америка за България“, осъществява се през учебната 2014/2015 година.

В град Лясковец Евангелска методиска епископална църква разполага със собствена материална база, която предоставя безплатно различни социални услуги на деца и семейства в уязвимо социално положение.

III. Механизми за управление

Със Заповед на кмета на община Лясковец е сформирана Група за изработване на План за действие за интегриране на ромската общност на територията на Община Лясковец 2015-2020 г., със следните задачи:

1. Да изготви План за действие за интегриране на ромската общност на територията на Община Лясковец 2015-2020 година.
2. Да приеме План за действие за интегриране на ромската общност на територията на Община Лясковец 2015-2020 година.
3. Да внесе предложение до Общински съвет - Лясковец за разглеждане и приемане на План за действие за интегриране на ромската общност на територията на Община Лясковец 2015-2020 година.

4. Да провежда периодични работни срещи за обсъждане изпълнението на приетия от Общински съвет - Лясковец, План за действие за интегриране на ромската общност на територията на Община Лясковец 2015 -2020 година.

Приоритетни области на действие:

ОБРАЗОВАНИЕ

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

ЗАЕТОСТ

ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

КУЛТУРА И МЕДИИ

СЪЗДАВАНЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ ПРЕДПОСТАВКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩНСКИЯ ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ

ПРИОРИТЕТ: ОБРАЗОВАНИЕ

Цел: Гарантиране правото на равен достъп до качествено образование на децата и учениците от ромското етническо малцинство					
Мерки	Индикатор за постигането	Срок за постигане	Отговорна институция	Финансови средства (лева)	Източници на финансиране
1. Провеждане на обучения на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда/ деца със специални образователни потребности.	Брой проведени обучения	2015 - 2020	Училища Ц Д Г Община	3 000	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани от ОП НОИР, Национални и международни източници на финансиране
2. Ремонт и подобряване на материалната база в учебните заведения, интегриращи ромски ученици: ЦДГ с. Добри дял и ОУ с. Джулюница.	Подобрена материална база Ц Д Г с. Добри дял О У с. Джулюница	2015 - 2020	Община	100 000	Проекти, финансирани от ПРСР, Национални и международни източници на финансиране Общински бюджет
3. Провеждане на обучения на родителите за повишаване правната им култура, за преодоляване на негативните стереотипи и изграждане на толерантни взаимоотношения.	Брой родители включени в обучения	2015 - 2020	Училища Ц Д Г Община МКБППМН	3 000	Републикански бюджет, Общински бюджет, ОП РЧР
4. Провеждане на обучение на лица, рано отпаднали от образователната система, чрез продължаващо обучение на лица, навършили 16 години в други форми на обучение (самостоятелна форма).	Брой лица, включени	2015 - 2020	Училища	Не е необходим	Училищни бюджети ОП „Развитие на човешките ресурси“, Агенция по заетостта, Центрове за обучение и квалификация
5. Разработване и осъществяване на форми за ефективна работа с родители, които възпрепятстват децата си да посещават детска градина и училище.	Брой деца посещаващи детските градини и училищата.	2015 - 2020	Училища Ц Д Г Община	2 000	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани от ОП РЧР, Национални и международни източници на финансиране

<p>6. Изработване и изпълнение на училищни програми за намаляване на отпадането от училището чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> - въвеждане на СИП „Фолклор на етносите“; - дейности за активизиране на учениците (напр. сформирание на Ученически парламент); - дейности за ангажиране на родителите (напр. сформирание на родителски клуб, участие в училищно настоятелство); - обучение на учителите. 	<p>Брой училища, изработили и изпълняващи Училищни програми за намаляване на отпадането</p>	<p>2015 - 2018</p>	<p>Училища, подпомогнати от ЦМЕДТ „Амалипе“ РИО</p>	<p>Не е необходим</p>	<p>Общински бюджет, чрез включване на компонент «Интеграция на ученици от ромски произход» като допълнителен компонент във формулата за делегираните училищни бюджети</p>
<p>7. Проучване и въвеждане на СИП „Фолклор на етносите – ромски фолклор“ в училището в Джулюница и трите училища в Лясковец.</p>	<p>Брой сформирани групи Брой включени ученици</p>	<p>2015 - 2020</p>	<p>Училища, подпомогнати от ЦМЕДТ „Амалипе“</p>	<p>2 000</p>	<p>Училищни бюджети Национални и международни източници на финансиране</p>
<p>8. Работа по проекти и включване в извънкласни форми в училищата на ученици от ромски произход – клубове по интереси, скаутски групи и спортни секции.</p>	<p>Брой обхванати деца в извънкласни форми</p>	<p>2015 - 2020</p>	<p>Училища Ц Д Г Община</p>	<p>8 000</p>	<p>Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани от ОП РЧР, Национални и международни източници на финансиране</p>

ПРИОРИТЕТ: ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Цел: Преодоляване негативните тенденции за здравето на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства и подобряване предоставянето на медицински услуги на тази част от населението в общината					
Мерки	Индикатор за постигането	Срок за постигане	Отговорна институция	Финансови средства (лева)	Източници на финансиране
1. Провеждане на беседи с подрастващите и младите хора и техните родители за начините за предпазване от СПИН и нежелана бременност, за опасностите, които крие заболяването и ранната бременност за майката и детето и родствениците и ранни бракове.	Брой проведени беседи; Брой лица посетили беседите;	2015 - 2020	Училища Ц Д Г Община	Не е необходим	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани по ОП на ЕС, Национални и международни източници на финансиране, Дарения
2. Развитие на мобилна услуга за здравни съвети и обучение за правата и задълженията им като пациенти.	% от населението, спазващи задълженията си като здравноосигурени лица	2015 - 2020	Ц С Р И Лични лекари ЦМЕДТ „Амалипе“	5 000	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани по ОП на ЕС, Национални и международни източници на финансиране
3. Съдействие за осигуряване на достъп до консултации и преглед на деца с увреждания.	% деца, получили медицинска помощ	2015 - 2020	Ц С Р И Лични лекари ЦМЕДТ „Амалипе“	Не е необходим	Национални и международни източници на финансиране
4. Насочване на деца в риск и техните семейства към социални услуги.	% семейства обхванати в социални услуги	2015 - 2020	Ц С Р И ЦМЕДТ „Амалипе“	Не е необходим	Общински бюджет ОП РЧР
5. Назначаване на ромски здравен медиатор.	Брой лица получили по-добро здравно обслужване	2015 - 2020			Общински бюджет ОП РЧР
6. Провеждане на беседи срещу дрогата, алкохола и тютюнопушенето.	Брой беседи и брой участници в тях	2015 - 2020	Училища МКБППМН, Ц С Р И	Не е необходим	Общински бюджет Национални и международни източници на финансиране Дарения

ПРИОРИТЕТ: ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ И СРЕДА НА ЖИВОТ

Цел: Подобряване на жилищните условия на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация.

Мерки	Индикатор за постигането	Срок за постигане	Отговорна институция	Финансови средства (лева)	Източници на финансиране
1. Изготвяне и изпълнение на проекти за ремонт и рехабилитация на пътната мрежа в село Добри дял.	км рехабилитарини участъци от пътна мрежа	2015-2020	Община	250 000	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани по ПРСР, Национални и международни източници на финансиране
2. Благоустрояване на детски площадки в населени места с население от малцинствени групи, където има училище или детска градина.	Брой изградени и обновени детски площадки	2015-2020	Община НПО	30 000	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани по ПРСР, Национални и международни източници на финансиране
3. Изготвяне на проект и изпълнение за подобряване на жилищните условия в общински жилища за социално слаби етнически малцинства в квартал Честово.	Брой население с подобрени жилищни условия	2015-2020	Община	50 000	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани от СКФ на ЕС, Национални и международни източници на финансиране
4. Подобряване на спортната инфраструктура в населени места с население от малцинствени групи.	Брой население с достъп до подобрена спортна инфраструктура	2015-2020	Община	80 000	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани по ПРСР Национални и международни източници на финансиране
5. Изграждане на социални жилища и съпътстващи дейности за подобряване на стандарта на живот, чрез	Брой жилища Брой население с подобрени	2015-2020	Община	900 000	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани по ПРСР и ОП РЧР;

възможности за заетост, образование, здравни и социални услуги.	жилищни условия				Национални и международни източници на финансиране
---	-----------------	--	--	--	--

ПРИОРИТЕТ: ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ

Цел: Повишаване на конкурентоспособността на ромите на пазара на труда					
Мерки	Индикатор за постигането	Срок за постигане	Отговорна институция	Финансови средства (лева)	Източници на финансиране
1. Услуги по информирани и консултиране на ромското население за регистрация в Дирекция „Бюро по труда за наемане на работа, според образованието и квалификацията им.	Брой информирани лица Брой наети лица	2015-2020	Община Д "БТ" Агенция по заетостта, МИГ	20 000	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани по ОП на ЕС, Национални и международни източници на финансиране
2. Включване на лица от ромски произход в курсове за квалификация и преквалификация по Национални и Европейски програми и мерки	Брой наети лица	2015-2020	Община Д "БТ" Агенция по заетостта	20 000	НПДЗ Д"БТ" ОП „РЧР”
3. Разкриване на нови работни места по ОП РЧР- „Развитие“, „Ново начало” и др.	Брой наети лица	2015-2020	Община Лясковец Д "БТ" Агенция по заетостта	20 000	ОП РЧР АЗ
4. Продължаване и разширяване на дейността на Центъра за развитие на общността чрез формиране на местни клубове в Лясковец и Добри дял и назначаване на местен модератор в Добри дял (в допълнение към работещия в момента общински модератор)	Брой модератори	2015-2020	Община Лясковец, ЦМЕДТ „Амалипе“	5 000	Община Лясковец, ЦМЕДТ „Амалипе“

5. Назначаване на ромски трудов медиатор в Д"БТ"	Брой назначени ромски трудови медиатори	2015-2020	Община ДБТ	12 000	НПДЗ
6. Създаване на ресурсен център по предприемачество за предоставяне на бизнес консултации и съвети за етнически малцинства, които искат да развият самостоятелна дейност и самонаемане	Брой роми стартирали собствен бизнес	2015-2020	Община ДБТ МИГ	30 000	Проекти, финансирани по ОП на ЕС, ОП РЧР; ПРСР Национални и международни източници на финансиране
7. Създаване на социално предприятие за заетост на ромски жени в традиционни дейности (организиране на обучения за подготовка на бизнес план и разкриване на малка фирма; безплатни юридически и счетоводни консултации за стартиране на бизнеса)	Брой работни места	2015-2020	Община,	120 000	Проекти, финансирани по ОП на ЕС, ОП РЧР; ПРСР Национални и международни източници на финансиране

ПРИОРИТЕТ: ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност					
Мерки	Индикатор за постигането	Срок за постигане	Отговорна институция	Финансови средства (лева)	Източници на финансиране
1. Подобряване на ефективността на работа на полицейски служители в мултиетническа среда при спазване на стандартите по правата на човека.	Брой полицейски служители обучени да работят в мултиетническа среда. Брой беседи в ромските квартали.	2015 - 2020	Община Комисия за обществен ред и сигурност ПУ Лясковец	2 000	Републикански бюджет Общински бюджет Национални и международни източници на финансиране
2. Запознаване и разясняване на Наредба №1 за ред и сигурност на Общински съвет - Лясковец.	Брой работни срещи и лица участвали в тях, конкретни резултати.	2015 - 2020	Община Лясковец ПУ Лясковец	Не е необходим	Републикански бюджет Общински бюджет Национални и международни източници на финансиране
3. Превантивна работа на полицията и обществеността, съвместно планиране, работни срещи срещу разпространението на наркотици.	Брой работни срещи и лица участвали в тях, конкретни резултати.	2015 - 2020	Община ПУ Лясковец Училища	2 000	Републикански бюджет Общински бюджет Национални и международни източници на финансиране
4. Обучение по права на човека и права на детето в училище.	Брой обучени лица. Брой проведени обучения.	2015 - 2020	Община Лясковец ПУ Лясковец Училища	2 000	Републикански бюджет Общински бюджет Национални и международни източници на финансиране
5. Подпомагане на дейността на МКБППМН.	Брой обхванати лица и разрешени случаи.	2015 - 2020	Община ПУ Лясковец Училища, МКБППМН Детска педагогическа стая при РПУ	2 000	Републикански бюджет Общински бюджет Национални и международни източници на финансиране

ПРИОРИТЕТ: КУЛТУРА И МЕДИИ

Цел: Създаване на условия за съхраняване на ромската културна идентичност и развитието ѝ като част от националната култура					
Мерки	Индикатор за постигането	Срок за постигане	Отговорна институция	Финансови средства (лева)	Източници на финансиране
1. Разработване и реализиране на програми и проекти за културна и социална интеграция на ромите на общинско ниво.	Брой реализирани проекти	2015-2020	Община Читалища	5 000	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани по ОП на ЕС, ОП РЧР Национални и международни източници на финансиране
2. Включване на ромски празници в културния календар на общината и отразяването им в общинския вестник: Василица, Международния ден на ромите 8 април.	Отбелязване на празника по населени места и в общинския център	2015-2020	Община Читалища	5 000	Общински бюджет Национални и международни източници на финансиране
3. Популяризиране на ромската култура и традиции / празници, конкурси, фестивали/, вкл: - участници от община Лясковец в Детския ромски фестивал „Отворено сърце“ – В Търново; - организиране на концерт на известни роми-музиканти, които са родом от Лясковец.	Брой мероприятия	2015-2020	Община ЦМЕДТ „Амалипе“	5 000	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани по ОП на ЕС, Национални и международни източници на финансиране
4. Разкриване на нови и укрепване на съществуващите ромски художествено-творчески групи и състави, курсове и школи.	Брой състави Брой участници	2015-2020	Община Читалища	5 000	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани по ОП на ЕС, Национални и международни източници на финансиране

ПРИОРИТЕТ: СЪЗДАВАНЕ НА ПРЕДПОСТАВКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ

Цел: Предприемане на действия за изпълнение на План за интегриране на ромите					
Мерки	Индикатор за постигането	Срок за постигане	Отговорна институция	Финансови средства (лева)	Източници на финансиране
Създаване на подкрепяща среда, чрез преодоляване на анти-ромските стереотипи	Брой мероприятия (кампании; обучения; проведени работни срещи) Брой участници в дейности за толерантност	2015-2020	Община Училища ЦДГ Читалища НПО	2 000	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани по ОП на ЕС, ОП РЧР Национални и международни източници на финансиране
Активизиране на местната ромска общност	Създаване и разширяване на дейността на Център за развитие на общността	2015-2020	Община Училища ЦДГ Читалища НПО	2 000	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани по ОП на ЕС, ОП РЧР Национални и международни източници на финансиране
Наблюдение и оценка на изпълнението на Плана	Брой проведени работни срещи за обсъждане изпълнението на Плана	2015-2020	Община Училища ЦДГ Читалища НПО	2 000	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани по ОП на ЕС, ОП РЧР Национални и международни източници на финансиране

Даниела Арабаджиева

Председател на Общински съвет-Лясковец